

Uitgangspunten reiniging monumentale onderdelen, door Team Erfgoed

Hoorn is rijk aan monumentale gebouwen, poorten, bruggen, stoepen en meer. Team Erfgoed houdt zich bezig met de zorg voor deze objecten. In deze korte samenvatting is getracht de aandachtspunten als uitgangspunten onder de aandacht te brengen.

Reiniging kan een monumentaal object (zoals een gevel) mechanisch of chemisch beschadigen. Dit kan leiden tot afzaanden, verpoederen, schilferen en afbrokkelen. Reiniging maakt metselwerk, voegwerk en vele soorten natuursteen veelal meer poreus omdat de oppervlaktelaag wordt aangetast. Dit leidt tot grotere wateropname, meer kans op vorstschade en een snellere en diepere vervuiling.

Controleer of een object een monumentenstatus heeft op <https://kaartviewer.hoorn.nl/?@Monumenten>
Zorg dat aan onderstaande punten wordt voldaan bij het onderhouden en reinigen van monumentale onderdelen.

Baksteen en natuursteen reinigen

1. De oppervlaktelaag van een baksteen, natuursteen of een voeg mag niet worden aangetast als gevolg van reiniging.
2. Metselwerk, voegwerk en natuursteen reinigen met warm water of stoom onder lage druk.
3. Niet toegestaan op metselwerk, voegwerk en natuursteen: stralen, hogedruk met toeslagmiddel en chemische middelen.
4. Reliëfs of sculptuurwerk verliezen (vooral bij zand-, kalk- en tufsteen) door reiniging snel scherpte en/of profiel. De reinigingsmethode voor deze onderdelen moet extra terughoudend zijn en mag niet leiden tot een verlies aan scherpte van de voorstelling.
5. Impregneren is NIET toegestaan.

Graffiti

1. Anti-graffitilagen zijn alleen toegestaan indien zij kleurloos (niet glanzend), dampdoorlatend en zelfopofferend zijn. Zoals een zetmeel coating of een ander materiaal ter goedkeuring aan Team Erfgoed. Direct na het verwijderen van de graffiti moeten deze systemen opnieuw worden aangebracht. Aan de onderzijde van de gevel moet een strook van 100 mm onbehandeld blijven om zakwater uit te laten treden.
2. Een permanente anti-graffiticoating is niet toegestaan.
3. Het reinigen van graffiti door middel van stralen is niet toegestaan.
4. Graffiti is het best te verwijderen binnen 24 uur na het aanbrengen. Eerst moet worden vastgesteld welke type verf is gebruikt. Vervolgens kan de reinigingstechniek worden bepaald, waarbij proefondervindelijk beoordeeld wordt welke schade de reinigingsmethode kan veroorzaken.
5. Neem bij terugkerende vervuiling of graffiti contact op met Team Erfgoed: er wordt samen onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor toepassing begroeiing om graffiti te voorkomen.

Overige aandachtspunten bij werkzaamheden

1. Als bij uitvoering van de werkzaamheden historische onderdelen tevoorschijn komen waarvan het bestaan niet bekend was, moet dit worden gemeld bij Team Erfgoed.
2. Onderdelen die hergebruikt zullen worden, maar tijdelijk gedemonteerd, moeten droog, geventileerd en beschermd tegen mogelijke beschadigingen worden opgeslagen. Voor demontage moeten de onderdelen gefotografeerd zijn en globaal ingemeten. Deze gegevens aanleveren aan Team Erfgoed.